

Ochota přijmout zaměstnání – červen 2012

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost, v12-06</i>
Realizátor:	<i>Centrum pro výzkum veřejného mínění, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>4. – 11. 6. 2012</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Kraj (oblasti NUTS 3), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1034</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>EU.30</i>
Zveřejněno dne:	<i>27. 7. 2012</i>
Zpracoval:	<i>Gabriela Šamanová</i>

V rámci červnového výzkumu položilo CVVM respondentům otázku, zda by v případě nezaměstnanosti přijali zaměstnání vyžadující jisté ústupky.¹ Aktuální výsledky nabízí tabulka 1, časové srovnání s dřívějšími výzkumy pak tabulka 2.

Výsledky zachycené v tabulce 1 ukazují, že relativně nejmenší překážky pro přijetí eventuální pracovní nabídky představují *potřeba zaučení nebo rekvalifikace* (celkem 91 % by s přijetím takového zaměstnání souhlasilo, 7 % nikoliv), *práce přesčas* (79 % : 19 %), *zvýšené pracovní tempo* (76 % : 18 %) a *případný sestup v kvalifikační úrovni vykonávané práce* (76 % : 20 %). Pro nadpoloviční většinu dotázaných, kteří se k této otázce vyslovili, by byla přijatelná také *práce o víkendech* (65 % : 32 %), *práce na zkrácený pracovní úvazek* (58 % : 36 %), *práce v noci* (54 % : 41 %) a taktéž *hůře placené zaměstnání* (57 % : 37 %).

¹ Znění otázky: „Přijal byste v případě nezaměstnanosti zaměstnání, které by...(viz tabulky 1 a 2).“

U všech ostatních uvažovaných podmínek spojených s přijetím nového zaměstnání více či méně převažoval nesouhlas. Asi dvě pětiny respondentů, kterých se potenciální hledání práce týká, by byly ochotny přijmout práci ve zhoršených pracovních podmínkách (39 % : 56 %) a jen zhruba čtvrtina by podle vlastního vyjádření přijala pravidelné delší dojíždění za prací (23 % : 71 %) či práci v zahraničí (25 % : 68 %). Nejméně přijatelným se z pohledu české veřejnosti v současné době jeví stěhování se za prací, které by byla ochotna podstoupit jen asi šestina dotázaných (16 % : 78 %).

Tabulka 1: Přijali byste zaměstnání, které by...? (v %)

	rozhodně ano	spíše ano	spíše ne	rozhodně ne
vyžadovalo nižší úroveň kvalifikace nebo dovedností, než máte	25	51	15	5
vyžadovalo zaučení nebo rekvalifikaci	40	51	5	2
mělo být vykonáváno ve zhoršených pracovních podmínkách (v horku, nečistotě, hluku apod.)	7	32	39	17
bylo placeno méně, než na co jste zvyklý	7	50	26	11
vyžadovalo vyšší pracovní tempo ve srovnání s předchozím zaměstnáním	16	60	13	5
vyžadovalo práci přesčas	21	58	14	5
vyžadovalo noční práci	17	37	23	18
vyžadovalo práci o sobotách a nedělích	17	48	21	11
vyžadovalo delší, např. dvouhodinové dojíždění denně	5	18	38	33
vyžadovalo přestěhování se	3	13	26	52
bylo v zahraničí	8	17	19	49
bylo na zkrácený pracovní úvazek	14	44	23	13

Pozn.: Procenta v řádku, do počtu do 100 % tvoří odpovědi „neví“. Údaje v tabulce prezentují četnosti, do kterých nejsou zahrnuti respondenti, kteří sami spontánně uvedli, že se jich příslušná otázka netýká (tj. aktuálně nejsou účastníky trhu práce, např. nepracující studenti, nepracující důchodci apod.).

Rozdíly v názorech podle sociodemografického třídění se projevily pouze u některých šetřených položek. Například práci, jež by vyžadovala nižší úroveň kvalifikace, by byli statisticky významně častěji ochotni přijmout lidé se základním vzděláním či středním vzděláním bez maturity.

Podobně je tomu u zhoršených pracovních podmínek, které by navíc byli ochotni akceptovat častěji muži než ženy.

Vyšší pracovní tempo by nevadilo častěji mladším lidem do 45 let, naopak lidé starší šedesáti let častěji volili odpověď, že by zaměstnání, které by vyžadovalo zvýšené pracovní tempo, rozhodně nepřijali.

Práci v zahraničí by byli ochotni častěji přijmout muži a lidé z nejmladší věkové skupiny (do 30 let).

Zkrácený úvazek by pak častěji vyhovoval ženám a lidem z věkové skupiny nad 60 let.

Tabulka 2: Přijal byste zaměstnání, které by ...? (časové srovnání v %)

	V/03	V/04	V/05	IX/06	VI/08	IX/10	VI/11	VI/12
vyžadovalo nižší úroveň kvalifikace nebo dovedností, než máte	57	59	64	61	59	72	76	76
vyžadovalo zaučení nebo rekvalifikaci	80	79	84	81	80	87	87	91
mělo být vykonáváno ve zhoršených pracovních podmínkách	20	22	25	25	22	34	37	39
bylo placeno méně, než na co jste zvyklý	25	30	33	32	23	48	48	57
vyžadovalo vyšší pracovní tempo ve srovnání s předchozím zaměstnáním	68	66	69	68	60	74	74	76
vyžadovalo práci přesčas	68	69	74	74	66	76	75	79
vyžadovalo noční práci	39	39	45	45	33	49	52	54
vyžadovalo práci o sobotách a nedělích	49	47	54	55	43	58	60	65
vyžadovalo delší, např. dvouhodinové dojíždění denně	20	20	24	21	17	24	25	23
vyžadovalo přestěhování se	18	16	18	12	10	13	16	16
bylo v zahraničí	31	28	31	22	18	23	27	25
bylo na zkrácený pracovní úvazek	37	42	46	34	33	50	49	58

Pozn.: V tabulce jsou uvedeny součty četností odpovědí rozhodně ano a spíše ano (přijal by práci za uvedených podmínek). Nejsou zahrnuti respondenti, kteří sami spontánně uvedli, že se jich příslušná otázka netýká.

Z údajů v tabulce 2, která ukazuje časové srovnání výsledků obdobných výzkumů od roku 2003, vyplývá, že oproti roku 2008 došlo v roce 2010 prakticky u všech položek k určitému zvýšení podílu respondentů, kteří příslušnou podmínku označili za přijatelnou. Jedinou výjimkou v tomto ohledu byla podmínka přestěhování se, u které se vzestup podílu pohyboval na hranici statistické chyby. Za tímto posunem lze spatřovat vliv ekonomické krize a negativního vývoje nezaměstnanosti. V posledních dvou šetřeních byl naznačený trend zvýšení podílu lidí, kteří by byli ochotni udělat pro získání práce určité ústupky, potvrzen. V případě položek týkajících se snížení platu a přijetí práce pouze na zkrácený úvazek pak bylo velmi výrazně překročeno dosavadní maximum.